

ЗАКОН

О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ПЛАТАМА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА И НАМЕШТЕНИКА

Члан 1.

У Закону о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 63/06 – исправка, 115/06 – исправка, 101/07, 99/10, 108/13, 99/14 и 95/18), у члану 43. став 2. број: „1,9”, замењује се бројем: „1,96”, број: „1,5”, замењује се бројем: „1,71”, број: „1,2”, замењује се бројем: „1,38” и број: „1”, замењује се бројем: „1,20”.

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се почев од обрачуна и исплате плате за фебруар 2022. године.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у одредбама члана 97. тач. 8. и 17. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује систем у области радних односа и друге односе од интереса за Републику Србију.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Измена Закона о платама државних службеника и намештеника произилази из потребе да се вредновање пратећих помоћно-техничких послова у државним органима, уподоби у што већој мери вредностима упоредивих послова који обављају државни службеници. Изменом се такође доприноси остваривању начела успостављеног општим прописом о раду, који подразумева остваривање једнаке зараде за исти рад или рад исте вредности, с обзиром да се зарада сличне вредности омогућава за обављање послова намештеника који су исте или сличне сложености као послови који обављају државни службеници у одговарајућем звању. За обављање послова сличне сложености, али у референтским звањима државних службеника, одређени су коефицијенти у распону од 1,40 до 2,18, у зависности од остварених резултата рада, док је за посао намештеника истог нивоа квалификације који је разврстан у четврту платну групу утврђен коефицијент од 1,5, без могућности напредовања и трајног увећања коефицијента по основу остварених резултата рада. Такође, на предложени начин прави се и разликовање у односу на послове намештеника за које се захтева основна школа и нижи ниво квалификација, а чија исплаћена плата је била изједначена са намештеницима чији послови захтевају средње стручно образовање. С обзиром да је основица за обрачун плата запослених намештеника у државним органима, расла спорије од раста минималне зараде, основне плате намештеника чија су радна места разврстана од четврте до шесте платне групе остале су испод минималне зараде.

Иницијатива за измену Закона о платама државних службеника и намештеника потекла је од репрезентативних синдиката запослених у државним органима, који су предложили увећање коефицијента за обрачун и исплату плата намештеника, имајући у виду природу намештеничких послова и њихов допринос функционисању органа, нарочито у правосуђу, који оправдава тражено увећање коефицијента. Обављањем пратећих помоћно-техничких послова од стране намештеника, као што су послови правосудне страже, дактилографа, достављача, курира, запослених на пријему и експедицији поште и др, значајно се доприноси несметаном функционисању судова и тужилаштва на територији Републике Србије. На предложени начин стварају се услови за адекватно разликовање у вредновању послова различите сложености, који свакако не могу бити исплаћени испод минималне зараде и унапређује материјални положаја запослених намештеника који обављају пратеће, помоћно-техничке послове у државним органима.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Предлога закона мења се члан 43. став 2. Закона о платама државних службеника и намештеника, у делу који се односи на висину коефицијента за обрачун и исплату плата за радна места намештеника која су разврстана од треће до шесте платне групе и то тако што се уместо

коэффициента 1,9 одређује коефицијент 1,96 (за радна места намештеника треће врсте), уместо 1,5 одређује се коефицијент 1,71 (за радна места намештеника четврте врсте), уместо коефицијента 1,2 одређује се 1,38 (за радна места намештеника пете врсте) и уместо коефицијента 1 одређује се 1,20 (за радна места намештеника шесте врсте).

Чланом 2. Предлога закона уређује се ступање овог закона на снагу и почетак примене.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије за 2022. годину, у висини од 14% планиране масе средстава за плате намештеника у 2022. години, односно 468.749.234,26 динара у бруто износу.

Средства за спровођење овог закона у 2023. и 2024. години биће планирана у оквиру лимита утврђених законом о буџету за сваку буџетску годину.

V. ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ

Члан 43.

Коефицијент за радно место намештеника одређује се према платној групи у којој се радно место налази.

Коефицијенти су следећи:

I платна група	2,53
II платна група	2,03
III платна група	~~1,9~~ 1,96
IV платна група	~~1,5~~ 1,71
V платна група	~~1,2~~ 1,38
VI платна група	1,20

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНИ ЗАКОНА О ПЛАТАМА ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА И НАМЕШТЕНИКА

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу постојећег стања и правилно дефинисање промене која се предлаже

- 1) Који показатељи се прате у области, који су разлози због којих се ови показатељи прате и које су њихове вредности?

Показатељи који се прате у области која је уређена овим законом су коефицијенти за обрачун и исплату плата на радним местима намештеника, и то за:

- III платну групу вредност 1,9 мења се у 1,96;
- IV платну групу вредност 1,5 мења се у 1,71;
- V платну групу вредност 1,2 мења се у 1,38; и
- VI платну групу вредност 1 мења се у 1,20.

Наведени показатељи се прате како би се обрачунале плате запослених на радним местима намештеника у државним органима и како би се на основу њих апсолутно и релативно вредновао рад запослених на овим радним местима.

- 2) Да ли се у предметној области спроводи или се спроводио документ јавне политике или пропис? Представити резултате спровођења тог документа јавне политике или прописа и образложити због чега добијени резултати нису у складу са планираним вредностима?

У предметној области се не спроводи и није се спроводио документ јавне политике или пропис.

- 3) Да ли су уочени проблеми у области и на кога се они односе? Представити узроке и последице проблема.

Проблеми који су уочени односе се на релативне односе плата на радним местима намештеника, где услед раста минималне зараде нестаје разлика између радних места намештеника разврстаних у четврту и ниже платне групе. Последица овог проблема је да се свим запосленим намештеницима у четвртој и нижим платним групама исплаћује плата једнака минималној заради, што онемогућава адекватно вредновање радних места за која су захтевани различити услови за обављање послова.

- 4) Која промена се предлаже?

Изменом Закона о платама државних службеника и намештеника предлаже се измена коефицијената за обрачун и исплату плата за радна места намештеника која су разврстана од треће до шесте платне групе, чиме се постиже адекватно разликовање у вредновању послова различите сложености и унапређивање материјалног положаја запослених намештеника који обављају пратеће, помоћно - техничке послове у државним органима.

- 5) На које циљне групе ће утицати предложена промена? Утврдити и представити циљне групе на које ће промена имати непосредан односно посредан утицај.

Предложена измена има непосредан утицај на запослене на радним местима намештеника који су разврстани у:

- Трећу платну групу, односно 102 запослена;
- Четврту платну групу, односно 3.738 запослених;
- Пету платну групу, односно 81 запослени;
- Шесту платну групу, односно 654 запослених.

ПРИЛОГ: Кључна питања за утврђивање циљева

- 1) Због чега је неопходно постићи жељену промену на нивоу друштва? (одговором на ово питање дефинише се општи циљ).

Промена коефицијената за радна места намештеника разврстана од треће до шесте платне групе ће довести до ефикаснијег обављања послова државних органа, јер запослени на радним местима намештеника омогућавају несметано обављање и пружање подршке за обављање основне делатности у сваком државном органу.

- 2) Шта се предметном променом жели постићи? (одговором на ово питање дефинишу се посебни циљеви, чије постизање треба да доводе до остварења општег циља. У односу на посебне циљеве, формулишу се мере за њихово постизање).

Посебни циљеви којима се постиже остварење општег циља су: правичније вредновање рада, унапређење материјалног положаја и пружање додатне мотивације за рад запослених на радним местима намештеника разврстаних од треће до шесте платне групе.

- 3) На основу којих показатеља учинка ће бити могуће утврдити да ли је дошло до остваривања општих односно посебних циљева?

Остварење посебних циљева ће бити могуће пратити на основу износа плата које се исплаћују запосленима на радним местима намештеника и броја запослених на тим радним местима, док ће се остварење општег циља пратити путем мерења ефикасности рада државних органа.

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу финансијских ефеката

- 1) Какве ће ефекте изабрана опција имати на јавне приходе и расходе у средњем и дугом року

Изабрана опција нема финансијске ефекте на јавне приходе, док што се тиче финансијских расхода, потребно је обезбедити додатне средства у буџету Републике Србије у износу од 281.691.567,27 динара нето, односно 468.749.234,26 динара у бруто износу 2022. години, односно у првој години примене измене Закона о платама државних службеника и намештеника, на основу података достављених путем образаца за Процену финансијских ефеката.

- 2) Да ли је финансијске ресурсе за спровођење изабране опције потребно обезбедити у буџету, или из других извора финансирања и којих?

Финансијске ресурсе за спровођење овог закона је потребно обезбедити у буџету Републике Србије.

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу економских ефеката

- 1) Да ли изабране опције утичу на услове конкуренције и на који начин?

Предлог измене Закона о платама државних службеника и намештеника не утиче на услове конкуренције.

- 2) Какве ће ефекте изабрана опција имати на квалитет и статус радне снаге (права, обавезе и одговорности), као и права, обавезе и одговорности послодаваца?

Измена Закона о платама државних службеника и намештеника ће унапредити материјални положај запослених намештеника који су разврстани од треће до шесте платне групе, док обавезе и одговорности како запослених тако и послодаваца остају непромењени.

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу ефеката на друштво

- 1) Колике трошкове и користи (материјалне и нематеријалне) ће изабрана опција проузроковати грађанима?

Изабрана опција захтева издвајање додатних средстава за исплату плата запосленима на радним местима намештеника, што су уједно и једини трошкови, како материјални тако и нематеријални које проузрокује. На основу образаца за процену финансијских ефеката које су доставили државни органи који запошљавају намештенике, укупна средства потребна за исплату плата запослених на овим радним местима у 2022. години износе од 281.691.567,27 динара нето, односно 468.749.234,26 динара у бруто износу (за 10 месеци примене) док у односу на овај износ, у 2023. години ће бити потребно да се издвоји додатних средстава за још два месеца примене.

- 2) На које друштвене групе, а посебно на које осетљиве друштвене групе, би утицале мере изабране опције и како би се тај утицај огледао (пре свега на сиромашне и социјално искључене појединце и групе, као што су особе са инвалидитетом, деца, млади, жене, старији преко 65 година, припадници ромске националне мањине, необразовани, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво руралних средина и друге осетљиве друштвене групе)?

Измена овог закона утиче на унапређење материјалног положаја запослених који имају завршено основно и средње образовање, а радно су ангажовани у државним органима.

- 3) Да ли би се реализацијом изабраних опције утицало на промене социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу и на који начин?

Реализација изабраних опција не утиче на промене социјалне ситуације у неком одређеном региону или округу.

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу управљачких ефеката

- 1) Да ли се изабраном опцијом уводе организационе, управљачке или институционалне промене и које су то промене?

Изабраном опцијом се не уводе организационе, управљачке или институционалне промене.

- 2) Да ли постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције (укључујући и квалитет и квантитет расположивих капацитета) и да ли је потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета?

Постојећа јавна управа има капацитет за спровођење изабране опције и није потребно предузети одређене мере за побољшање тих капацитета.

- 3) Да ли је за реализацију изабране опције било потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.) и у којем временском периоду је то потребно спровести?

За реализацију изабране опције није потребно извршити реструктурирање постојећег државног органа, односно другог субјекта јавног сектора (нпр. проширење, укидање, промене функција/хијерархије, унапређење техничких и људских капацитета и сл.).

- 4) Које додатне мере треба спровести и колико времена ће бити потребно да се спроведе изабрана опција и обезбеди њено касније доследно спровођење, односно њена одрживост?

Додатне мере за спровођење овог закона и обезбеђивање његовог каснијег доследног спровођења нису потребне.

ПРИЛОГ: Кључна питања за анализу ризика

- 1) Да ли постоји још неки ризик за спровођење изабране опције?

Не постоји ризик за спровођење изабране опције.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа – **Влада**

Обрађивач – **Министарство државне управе и локалне самоуправе**

2. Назив прописа

Предлог закона о измени Закона о платама државних службеника и намештеника

Draft Law on Amendment of the Law on Salaries of Civil Servants and State Employees

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа,
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,
- д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Предлог закона није предмет усклађивања са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум), нити је предвиђен Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,
- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,
- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

Предлог закона није предмет усклађивања са прописима Европске уније.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора

права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Не постоје одговарајући прописи са којима је потребно обезбедити усклађеност.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

Није било неопходно ангажовање консултаната у изради овог закона.